Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 29 (1279) ♦ Середа, 14 лютого 1996 року ♦ Ціна договірна

Краще частину території охопить пітьма, НІЖ УСЮ ДЕРЖАВУ ПОГЛИНЕ МОРОК

Роз'єднано енергосистеми України і Росії

— Від імені всіх енергетиків України закликаю всіх громадян економити не лише гроші, а насамперед електроенергію. Не вмикати без потреби електролампочку чи інші електроприлади...

Це прохання передав учора Володимиру Дупаку, кореспондентові «Голосу України» в Запорізькій області, начальник зміни «Дніпрогесу» Іван Івко.

Справа в тому, що 12 лютого о 17 годині 24 хвилини на вимогу російської сторони було роз'єднано енергосистеми України і Росії. Головна причина — робота теплових електростанцій нашої країни на рівні потужності менше 30 відсотків від встановленої.

Після роз'єднання енергосистем частота в мережі України знизилася з 49,5 до 49,23 герц. На межі зупинки опинилися блоки атомних станцій України. Як повідомили «Голосу України» на Запорізькій АЕС, її технічний персонал і обладнання приведені в стан підвищеної готовності на випадок розпаду енергосистеми України. На вчорашній ранок шість блоків ЗАЕС несли рекордну потужність — 5264 мегават.

За словами Івана Івка, персоналові «Дніпрогесу» — головній станції, яка підтримує життєву частоту в національній енергосистемі, — цього сезону ще не доводилося працювати в таких важких умовах: щохвилини доводиться 5 — 10 разів регулювати частоту.

(Закінчення на 2-й стор.).

СЕЛО ЧЕКАЄ ДОПОМОГИ

Ранкове засідання 13 лютого

Парламентська хроніка

Цього дня депутати в пленарному режимі працювали всього одну годину. За цей час Голова Верховної Ради Олександр Мороз проінформував парламентаріїв про порядок роботи та орієнтовний перелік питань для розгляду на пленарних засіданнях тижня. Судячи з названого, наступні дні мають бути дуже напруженими. Зокрема, 14 лютого відбудеться день уряду: Кабінет міністрів доповість про забезпечення проведення комплексу весняно-польових робіт у 1996 році. Ітиме також розмова про законодавче забезпечення стабілізації сільськогосподарського виробництва та формування продовольчих ресурсів на 1996 рік. Цього ж дня депутати планують розглянути ще два, надзвичайно важливі, питання — про вартісну величину межі малозабезпеченості та про введення в дію в повному обсязі Закону України «Про оплату праці» (доповідач голова Комісії з питань соціальної політики і праці Юрій Буздуган).

У четвер 15 лютого парламент розглядатиме проект Закону України про Державний бюджет України на 1996 рік, наступного дня, в п'ятницю, Володимир Стретович та Олександр Стешенко, голови комісій з питань правової політики і судово-правової реформи та з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування, ознайомлять членів парламенту з проектом Закону «Про порядок прийняття нової Конституції України». Крім перелічених питань передбачено розгляд іще багатьох інших законодавчих актів.

Після обговорення порядку роботи та орієнтовного переліку питань на тиждень депутати розійшлися по комісіях.

Наступне пленарне засідання розпочинається сьогодні, о 10 годині ранку.

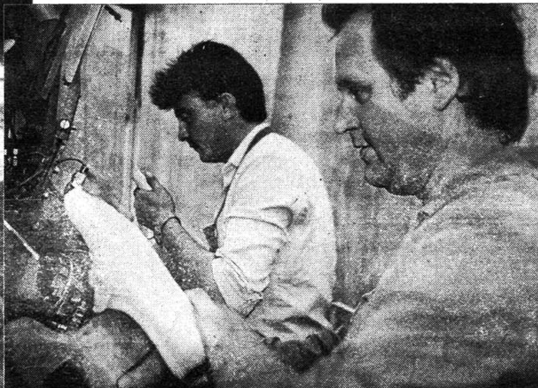
Босонога реформа, бо їй муляє українське взуття

Хоч вивчай і мерщій поширюй досвід фірми «Мрія» — колишнього швейного об'єднання. Люди працюють і справно отримують непогану платню. Але це все завдяки співробітництву з французькою фірмою «Лінер корд'е», німецькими «С'Штальман» і «Хуке», канадською «РД Інтернешнл». Партнери у себе вдома, а частіше — по світу, в Азії чи Африці, на американському континенті, збирають замовлення на одяг, розроблюють моделі, а їх лекала разом із тканинами й навіть нитками та фурнітурою везуть до Дніпропетровська. Згодом прискіпливо приймають продукцію і своїм же транспортом доправляють за призначенням. Інакше кажучи, Дніпропетровськ продає робочу силу.

(Закінчення на 6-й стор.).

Матимемо французький тил

Сьогодні розпочався дводенний візит міністра оборони Французької Республіки Шарля Мійона в Україну. Цей візит став продовженням переговорів між оборонними відомствами двох країн про співробітництво в багатонаціональних силах у рамках миротворчих операцій на території колишньої Югославії. Наприкінці січня Францію відвідав глава українського оборонного відомства Валерій Шмаров, і тоді було укладено угоду, згідно з якою французькі колеги зобов'язувалися частково взяти на себе тилове забезпечення українського 240-го окремого спеціального батальйону. Батальйон ввійде до складу французької дивізії, розміщеної в районі Сараєво.

Це питання, а також проблеми європейської безпеки та ролі України і Франції в цьому процесі будуть обговорюватися під час зустрічей гостя з керівництвом України, МЗСу та Міноборони.

Страйкарі повернулися до аудиторій. Але не всі

У звичному ритмі розпочався новий семестр в Кіровоградському педінституті. Акції протесту, якими обіцяв відповісти на затягування виплати стипендій створений у місті міжвузівський страйком, не відбулися. Як тільки студенти приїхали з канікул до вузу, гроші їм видали. Щоправда, за липень і жовтень минулого року. З викладачами розрахувалися за листопад. Тепер ті й інші продовжують працювати, очікуючи на повний розрахунок за 1995 рік.

Однак вчителі міста Антрацит продовжують страйк. З листопада їм не виплачують зарплату. Загалом по Луганській області працівникам освіти держава заборгувала близько 26 трильйонів карбованців.

Роз'єднано енергосистеми України і Росії

(Початок на 1-й стор.).

Позавчора і вчора розпочалися масові відключення споживачів електроенергії. В першу чергу — боржників. У регіональному диспетчерському центрі додали, що на обліку кожен кіловат електроенергії. І запевнили, що задля збереження енергосистеми України буде зроблено все можливе і неможливе...

Люди, бережіть електроенергію!

До речі:

У Національному диспетчерському центрі повідомили: Причини нинішнього роз'єднання — дві. Немає вугілля, бо страйкують шахтарі. Аварійне від'єднання другого блока на Південно-Українській АЕС. Резервів немає. Води на гідроелектростанціях недостатньо.

У Росії становище також критичне. А тут ще й ми не можемо дотримуватися погодженого графіка перетоків енергії. Отже, сусідам нічого не залишалося, як від'єднатися.

Енергетика України ходить по лезу ножа. Ще трішки впаде частота й спрацює автоматичне від'єднання АЕС. А це 47 відсотків енергопотужності держави.

Міненерго йде на крайнощі: від'єднує споживачів. Нехай частина територій періодично буде в пітьмі, ніж усю державу поглине морок.

У номер

● *Донецьк*

Черговий ультиматум — міністрові

Штаб страйку вугільників України поширив заяву з критикою економічної політики керівництва Міністерства вугільної промисловості.

У заяві на ім'я міністра Сергія Полякова, переданій до агентства Інтерфакс-Україна, відзначається неприпустимість практики виділення державних грошей на потреби галузі «за принципом хамелеона»: до страйку — до «гарячих» точок, під час страйку — тим, хто не бастує».

Також у заяві говориться, якщо найближчими днями міністр, який «несе всю повноту відповідальності за долю галузі», не змінить ситуації з розподілом грошей, які надходять, штаб страйку вживе «всіх заходів щодо висловлення міністрові недовіри».

За повідомленням нашого кореспондента, вранці 13 лютого (за даними ЦК шахтарських профспілок) у Донбасі не працювало 40 шахт, більш як 80 — не відвантажували вугілля споживачам. Хоча шахтарі і визнають, що зарплатня гірникам уже почала надходити в основному до тих колективів, які зараз працюють, однак продовжують свою акцію.

● *Крим*

Півострів, стомлений мафією

Минулої п'ятниці ввечері у бар «Міраж», розташований у центрі Сімферополя, увійшли двоє у масках. Буквально за лічені секунди вони вбили шістьох чоловік, серед них студента Кримського медичного інституту, громадянина Єменської Арабської Республіки. Сімох чоловік поранено. За свідченнями очевидців, після вчинення злочину кілери поклали автомати Калашникова на поріг бару "хрест-навхрест" на знак того, що вбивства було вчинено на замовлення і подібні акції триватимуть, сіли в автомашину, яка стояла поряд, і поїхали геть.

За словами начальника головного управління МВС України в Криму генерал-майора Михайла Корнієнка, це були «розборки» між злочинними угрупованнями.

Створено слідчо-оперативну групу, яка розслідує цей злочин, а до Сімферополя прибув заступник міністра внутрішніх справ, начальник кримінальної міліції генерал-майор Віктор Король. Та, незважаючи на ці заходи, і тепер навряд чи варто сподіватися на розкриття цього злочину, адже, за словами Генерального прокурора України Григорія Ворсинова, зі вчинених на півострові торік 382 зумисних убивств, розкрито 162, а з 75 вбивств на замовлення — жодного.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Україною та Естонською Республікою про вільну торгівлю

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Україною та Естонською Республікою про вільну торгівлю, підписану 24 травня 1995 року у м.Таллінні, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ

м.Київ, 6 лютого 1996 року.

Розпорядження Голови Верховної Ради України

З метою підготовки книги «Україна. 50 років в ООН»:

1. Вважати за доцільне утворити редакційну комісію, призначивши народного депутата Костицького Василя Васильовича головою редкомісії.

2. Газеті Верховної Ради України «Голос України» опублікувати матеріали, присвячені цій проблемі та провести конкурс матеріалів і фотографій.

3. Рекомендувати постійній Комісії Верховної Ради України у закордонних справах і зв'язках з СНД, Міністерству закордонних справ України, Інститутові міжнародних відносин Київського університету взяти участь у підготовці матеріалів книги.

О.МОРОЗ

м.Київ, 9 лютого 1996 р.

У Президії Верховної Ради України

12 лютого відбулося чергове засідання Президії. Оскільки цього тижня планується розгляд у першому читанні проекту Закону про Державний бюджет України на 1996 рік, члени Президії уточнили процедуру проходження цього питання. Прийнято рішення, що у вівторок після реєстрації в сесійному залі та інформації голови Комісії з питань бюджету М.Азарова депутати працюватимуть у комісіях над питаннями бюджету. У середу в пленарному режимі за участю членів Кабінету Міністрів буде розглянуто питання законодавчого забезпечення стабілізації сільськогосподарського виробництва та формування продовольчих ресурсів на 1996 рік.

На вечірньому засіданні депутати розглядатимуть законопроекти, пов'язані з прийняттям бюджету: проект Постанови Верховної Ради «Про розмір і структуру внутрішнього боргу держави на 1 січня 1996 року»; «Про введення в дію в повному обсязі Закону України «Про оплату праці»; «Про вартісну величину межі малозабезпеченості»; проект Постанови Верховної Ради «Про виконання Державного бюджету за 1994 рік».

У четвер депутати розпочнуть розгляд на пленарному засіданні Закону про Державний бюджет на 1996 рік.

На засіданні Президії уважно обговорено ряд важливих питань законодавчого характеру. Неабиякий інтерес викликав проект Закону «Про бюджетно-страхову медицину», внесений як законодавча ініціатива народним депутатом Н.Марковською. Доручено комісіям з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства, з питань соціальної політики та праці і з питань фінансів і банківської діяльності спільно з Кабінетом Міністрів упродовж місяця підготувати відповідний законопроект і подати для розгляду на Президії.

На засіданні обговорювалось питання стосовно виконання Постанови Верховної Ради від 2 листопада 1995 року «Про усунення порушень чинного законодавства України з питань приватизації в нафтовій, газовій, нафтопереробній промисловості і нафтопродуктозабезпеченні». Йдеться про те, що Фонд держмайна вчиняв протиправні дії щодо перереєстрації державних підприємств у дочірні, не забезпечив дотримання законодавства в ході корпоратизації та приватизації. Дано доручення Комісії з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку та Контрольній комісії з питань приватизації, які вивчали цю проблему, підготувати єдиний документ і подати його на розгляд Верховної Ради.

Жваву дискусію викликав поданий Кабінетом Міністрів проект Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання оподаткування і валютного регулювання», пов'язаний з реалізацією Указу Президента України «Про заходи щодо проведення експерименту у Північно-кримській експериментальній зоні «Сиваш». Члени Президії зійшлись на думці, що подібне питання має бути врегульоване законодавчим порядком. Тому прийнято рішення підготувати для розгляду у сесійному залі відповідний закон, який ґрунтувався б на вичерпних техніко-економічних розрахунках.

Як відомо, у липні 1995 року Верховна Рада схвалила у першому читанні проект Національної енергетичної програми України до 2010 року. Але перед розглядом у другому читанні до Голови Верховної Ради звернулась група науковців із зауваженнями до програми.

Відтак було доручено Кабміну, профільній комісії, народним депутатам вивчити суть справи і зробити з того відповідні висновки. Президія розглянула це питання і внесла для розгляду на пленарному засіданні.

Президія внесла на розгляд Верховної Ради інші важливі законопроекти.

Він засідання Президії Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

Прес-служба Верховної Ради України.

Приціл на інфляцію?

Серед багатьох питань, що розглядалися на засіданні Президії в понеділок, було й таке: про випуск банкноти вартістю 500 гривень.

Реакція членів Президії на таке клопотання Національного банку України була однозначна: це що, приціл на майбутню інфляцію? Не встигли нові гроші побачити світ, як уже починаємо їх дрібнити?

Ініціатори випуску гривні нової вартості запевнили: ні про яку запрограмовану інфляцію майбутніх грошей не йдеться, гривня буде лежати, так би мовити, в резерві.

Важко, звичайно, повірити, що, витративши валюту на друкування нової гривні, ми триматимемо її мертвим капіталом. Якщо так, то для чого взагалі ця затія?

І все ж Національний банк одержав підтримку своєї ініціативи.

На 500-гривневій «резервній» банкноті, на її лицевій стороні, красуватиметься портрет Григорія Сковороди — після Лесі Українки, портрет якої прикрашає 200-гривневий грошовий знак, що вже віддрукований і чекає свого часу.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Відкритий лист Президенту України Л.Кучмі

Шановний Леоніде Даниловичу!

Ми, народні депутати України, вкрай стривожені розвалом енергетичної бази держави. Вугілля і атомна енергетика — це основні її компоненти, і ми зобов'язані їх зберігати і розвивати для подолання кризи, підйому виробництва і рівня життя народу.

Серед атомних електростанцій Чорнобильській належить особливе місце. Страшна трагедія 10 років тому стала суворим уроком для її станції і потужним стимулом для вдосконалення технології і підвищення культури виробництва.

За роки, що минули після аварії, на станції впроваджено науково-конструкторські розробки, які усунули аварійну небезпечність станції, що підтвердили глибокі дослідження американських і японських фахівців з ядерної енергетики.

1995 рік став роком остаточної стабілізації роботи станції. За оцінками Міжнародного агентства з атомної енергетики (МАГАТЕ), 1-й енергоблок ЧАЕС увійшов у двадцятку кращих з 432 промислових атомних енергоблоків світу, ЧАЕС продемонструвала найбезпечніший з усіх станцій України (1,5 порушення на один блок) режим роботи, найвищий коефіцієнт використання потужності — 74 відсотки (у середньому на наших АЕС — 58,8 відсотка). Станція виконала держзамовлення на виробництво електроенергії на 105,5 відсотка і дала в цілому 15 відсотків усієї електроенергії АЕС. При цьому робітники станції отримують дози опромінення, які в середньому не перевищують 10 відсотків норм МАГАТЕ.

Практично повністю на балансі ЧАЕС знаходиться Славутич. Це унікальне місто — живий пам'ятник історії дружби народів, його соціальна і комунальна інфраструктура можуть бути взірцем для всієї України як перспективна модель соціально орієнтованої урбаністики. Головним показником безпеки роботи на станції і проживання в Славутичі, показником пристойних умов життя і високого рівня культурно-побутового обслуговування населення є рівень народжуваності у місті, який майже на 40 відсотків перевищує середній по країні.

І саме тоді, коли безперечними стали стабілізація ситуації на станції і нарощування обсягів виробництва енергоносіїв, коли різко зросла значимість роботи станцій в умовах поглиблення кризи в Україні, — саме в цей час урядова делегація із сумнівними повноваженнями взяла зобов'язання перед країнами «великої сімки» та Європейського Співтовариства щодо дострокового припинення експлуатації Чорнобильської АЕС.

Нині уряд веде відповідні переговори, готує проекти міжнародних угод і розробляє конкретні програми, пов'язані з достроковим припиненням функціонування ЧАЕС і виведенням її з експлуатації.

Ми, народні депутати України, відповідальні перед нашим народом за наслідки подібних вагомих державних рішень. Нам не надано аргументованих підстав для дострокового закриття станції. Більше того, особисто спілкуючись з працівниками ЧАЕС, ми переконалися, що таких підстав немає зовсім.

Вагомим аргументом на користь наших висновків є позиція вчених Екологічної Академії наук України, які обґрунтували екологічну небезпечність, економічну та соціальну недоцільність передчасного закриття ЧАЕС. Вони вважають, що зупинка енергоблоків ЧАЕС виправдана лише після вичерпання ресурсу технологічних каналів реакторів (тобто не раніше 2007 року). Крім того, необхідно розглянути питання про реконструкцію блоків ЧАЕС для продовження її подальшої експлуатації.

За розрахунками спеціалістів, виручка від реалізації електроенергії за ці роки складе більше 5,2 млрд. доларів США, що має особливо важливе значення в умовах енергетичної і бюджетної кризи в Україні.

А всі спроби профінансувати у принизливо жалюгідних розмірах окремі аспекти передчасного закриття ЧАЕС з боку міжнародних фінансових організацій, безперечно, вимагатимуть покриття всіх інших необхідних витрат за рахунок бюджету України, що фактично означатиме крах економіки України.

Ми пропонуємо Вам, шановний Леоніде Даниловичу, для вирішення долі ЧАЕС:

1) при прийнятті рішення спиратись на висновки, перш за все, вітчизняних науковців і практиків, які глибоко знають проблему;

2) сконцентрувати всі питання, пов'язані з функціонуванням ЧАЕС, в руках однієї повноважної парламентсько-урядової комісії, яку б очолював фахівець з цих питань, а не міністр екології Ю.Костенко;

3) припинити шантаж працівників ЧАЕС з приводу можливого передчасного закриття станції і створити необхідні моральні умови роботи колективу, на якому лежить відповідальність за безпеку ЧАЕС;

4) розглянути пропозиції вчених і практиків щодо розвитку ЧАЕС для її ефективнішого використання у народному господарстві України.

З повагою і надією на порозуміння народні депутати України: Наталія ВІТРЕНКО, Володимир МАРЧЕНКО, Володимир СЕВРЮКОВ, Ростислав ЧАПЮК, Михайло ЧЕЧЕТОВ, Олексій ЧЕРНЯВСЬКИЙ, Ярослав ІЛЯСЕВИЧ та інші. (Всього 59 підписів).

Відкритий лист

Комісії Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці

до Президента України Леоніда Кучми

Шановний Леоніде Даниловичу!

Постановою від 23 січня 1996 року № 9/96-ВР «Про інформацію уряду про заходи щодо компенсації громадянам України витрат, пов'язаних з підвищенням плата за житлово-комунальні послуги, електроенергію та інші енергоносії» Верховна Рада України зобов'язала Кабінет міністрів, місцеві органи державної виконавчої влади та органи місцевого самоврядування не допускати дій відповідних підприємств і організацій з відключення житлових приміщень від енергопостачання у разі невнесення плати за житлово-комунальні послуги у зв'язку з невиплатою квартиронаймачам заробітної плати або пенсії.

Проте інформація, яка надходить від народних депутатів, свідчить, що вимоги цієї постанови Верховної Ради на місцях не виконуються. Зокрема, йде масове відключення квартир і будинків споживачів від енергопостачання та робляться спроби всю відповідальність, в тому числі і фінансову, за такі незаконні дії організацій перекласти на громадян.

Народні депутати України вкрай занепокоєні таким станом справ та зростанням кількості скарг, які надходять до Верховної Ради, Кабінету міністрів і на Ваше ім'я у зв'язку з прийняттям урядової постанови про підвищення плати за житлово-комунальні послуги, електроенергію та інші енергоносії.

Ми звертаємося до Вас, шановний Леоніде Даниловичу, як до глави виконавчої влади, з проханням навести порядок в системі надання населенню субсидій та виконання рішень, що приймаються на урядовому рівні.

Голова комісії Ю.БУЗДУГАН.
Секретар комісії Ю.ДОНЧЕНКО.

На здобуття Державної премії України імені Т.Шевченка

СТОЛІТТЯ, УВІЧНЕНЕ ЛІТЕРАТУРОЮ

У ВИДАВНИЦТВІ «Либідь» при Київському університеті впродовж 1993 — 1995 рр. побачила світ фундаментальна праця «Історія української літератури. XX століття». Сама назва вже говорить про те, що масовий читач одержав змістовну і широку розповідь про становлення та розвиток українського красного письменства від початку XX ст. і аж до наших днів. Навчальний посібник, користуючись мовою видавничих анотацій, був розрахований на студентів та викладачів вищих і середніх закладів України і одразу ж став для них найнеобхіднішим посібником.

Перша в Україні праця такого роду, створена співробітниками відділу української літератури XX століття Інституту літератури імені Т.Г.Шевченка НАН України (які становлять головний корпус авторського колективу на чолі з членом-кореспондентом НАН України В.Г.Дончиком), написана на цілковито нових засадах. Вона позбавлена вульгарно-соціологічного засилля, кон'юнктури і поєднує в собі якості наукового дослідження та завдання навчального посібника.

Перевага нового історико-літературного курсу, порівняно з восьмитомним 1967 — 1971 рр. та двотомним 1987 — 1988 рр. виданнями, полягає не лише в тому, що вони були, так би мовити, працями перехідного часу — від застою в нашому суспільно-літературному житті з його закостенілими догмами — до процесу поступового створення справді об'єктивної картини історичного розвитку українського красного письменства. Що ж до «Історії української літератури. XX століття», то головна її прикметна особливість — повнота й об'єктивність викладу, уникнення кон'юнктурної заангажованості. Грунтовні дослідження літературного процесу XX ст. М.Жулинського, І.Дзюби, В.Дончика, М.Коцюбинської, В.Мельника, В.Моренця, відомих літературознавців українського зарубіжжя Г.Грабовича, Ю.Шевельова (США), Я.Розумного (Канада), І.Кошелівця (Німеччина) та інших вчених в Україні та поза нею, що репрезентують різні школи й альтернативні традиції, стали надійною базою відповідних розділів у новому навчальному виданні. У ньому персонально розглядається близько 200 українських письменників, причому переважна більшість з них подається «портретно» і в історії літератури вперше. Автори цього, такого потрібного й нині, як на наші тяжкі часи, видання керувалися єдиним критерієм добору письменницьких імен та творів — суто естетичним. Іншими словами, в «Історії...» немає жодного з письменників, хто був би включений або не включений до курсу з міркувань політичних або ідеологічних. Композиція трикнижжя логічно відповідає запропонованій у ньому періодизації літературного процесу.

Скомпонувавши таким чином матеріал, автори «Історії...» до того ж внесли свою лепту й у вирішення складного питання — періодизації літературного процесу XX століття. В усіх попередніх підручниках та посібниках з історії української літератури новітнього часу ця проблема вирішувалась однозначно: запропонований російськими вченими П.Виходцевим, С.Петровим та іншими умовний поділ історії російської радянської літератури механічно «переносився» на український грунт. Ось і зарясніли в навчальній літературі з історії українського красного письменства новітньої доби літературні процеси «періоду боротьби за перемогу соціалізму в СРСР» тощо.

Запропонована авторським колективом «Історії української літератури. XX століття» періодизація літературного процесу докорінно відрізняється від попередніх варіантів. На перший погляд, вона тісно пов'язана із суспільними чинниками. Але періодизація історії української літератури XX століття має тут цілком реальне підгрунтя, бо відбиває три етапи в розвитку української літератури у новітній період. І трагічна їх особливість у тому, що кожен з описуваних етапів при загальному прогресі художнього слова закінчувався не на висхідній точці, а, навпаки, на штучно зорганізованому занепаді.

У посібнику визначені такі етапи: перший — цілковито охоплює процес після 1916 — 1917 рр., але певною тою чи тою мірою — і попереднього півторадесятиліття; другий — 1940 — 1950 рр.; третій — 1960 — 1980-ті рр. та художні явища найновітнього часу початку 90-х років XX століття.

«Сімдесят з лишком літ воював більшовизм проти літератури та науки про неї. Та сама природа художньої творчості, попри все, не дала себе покалічити: імунітет її значно порушено, але не атрофовано. Тепер у літератури й літературознавства нові умови й обставини, і нові випробування», — такими словами завершується заключний том фундаментального «трикнижжя».

Безперечно, «нове життя нового прагне слова». І ось перед нами — нова літературна панорама нашого століття. Історія українського письменства в цьому виданні постала як наука, що живиться не кон'юнктурними приписами пануючої ідеології, а об'єктивними принципами сприйняття, аналізу, інтерпретації та оцінки.

На наш погляд, поява цієї грунтовної праці — значний успіх всього українського літературознавства.

Петро ЯРМОЛЕНКО, професор,
Володимир КУЗЬМЕНКО, доцент, працівники Переяслав-Хмельницького педінституту ім. Г.С.Сковороди,
Надія КУЗЬМЕНКО, аспірантка Київського національного університету ім.Т.Г.Шевченка.

Життя Рад: резонанс

«Я ВАМ СКАЖУ ЗА ВСЮ ОДЕСУ...»

У «Голосі України» за 1 лютого в кореспонденції «Я вам скажу за всю Одесу...» ми розповідали про скандал, що розгорівся між міською й обласною Радами народних депутатів, між виконкомом міськради й обласною держадміністрацією, очолюваними, відповідно, Едуардом Гурвіцом і Русланом Боделаном. Конфліктну ситуацію оцінив цими днями перший заступник прокурора Одеської області, старший радник юстиції В. Багнюк — він виніс протест на рішення виконкому Одеської міської Ради народних депутатів № 1 від 13 січня 1996 року «Про припинення неправомірних дій голови обласної державної адміністрації Р. Боделана та обласного орендного підприємства «Одестеплокомуненерго», що спричиняють шкоду народній освіті і бюджету Одеси та обмежують права місцевого самоврядування». Прокурор скасував, власне, основні пункти 1 та 7 цього рішення як такі, що не відповідають вимогам закону. Перший пункт рішення міськвиконкому припиняв дію на території Одеси деяких пунктів положення, прийнятого облдержадміністрацією ще у вересні минулого року щодо встановлення тарифів на теплову енергію для шкіл та дошкільних закладів, а також передбачав звернення до Вищого арбітражного суду України із заявою про визнання отих пунктів положення недійсними з моменту їх прийняття.

Так-от, прокурор вважає, що, прийнявши таке рішення, виконком Одеської міської Ради перевищив свої повноваження. Бо мав би керуватися в даному разі не статтею 57 Закону України «Про місцеві Ради народних депутатів, місцеве й регіональне самоврядування», на яку в своєму рішенні посилається, а статтею 57 Конституційного договору між Верховною Радою і Президентом України. А згідно з останнім документом виконком міськради не мав права діяти самочинно чи через арбітражний суд — він міг лиш оскаржити розпорядження голови облдержадміністрації, не призупиняючи його дії, Президентові України. А вже той вирішував би, хто в даній ситуації має рацію, а хто — ні.

У пункті 7 згаданого рішення міськвиконкому голові облдержадміністрації встановлювали термін для відміни ним його ж розпорядження в добровільному, так би мовити, порядку, що також є перевищенням, на думку прокурора, повноважень з боку міськвиконкому.

Отож, прокурор В. Багнюк, опротестувавши рішення міськвиконкому, попрохав скасувати ті його пункти, що не відповідають вимогам закону. Протест підлягає обов'язковому розглядові в 10-денний термін. Дію опротестованого рішення призупинено до розгляду протесту. Як розвиватимуться події після цього, покаже час. Ми принаймні стежитимемо за їх перебігом. Є сподівання, що вагоме слово скаже й робоча група Верховної Ради України, яка вивчає причини конфлікту між двома місцевими владними структурами.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

У фракціях і депутатських групах Верховної Ради

Законодавча система без Конституції — халупа без фундаменту

Члени депутатської групи «Центр» вважають прийняття Конституції України найважливішим завданням нинішньої Верховної Ради. Адже наша держава єдина з пострадянських країн ще не має свого Основного Закону — найголовнішого елементу державності. Більше того, сьогодні нам дорікають за недосконалу законодавчу систему, котра не поліпшується, незважаючи на те, що парламент працює в такому інтенсивному режимі. І це цілком зрозуміло. Не можна спорудити надійний міцний будинок на крихкому фундаменті. Так само не можна вибудувати струнку законодавчу систему, не маючи бази — Конституції. А немає системи — отже, немає механізмів, за допомогою яких можна вивести нашу державу з кризи.

Сьогодні, коли стільки важливих проблем виникає в суспільстві, парламент, по суті, розглядає друго- третьорядні питання. Ми вважаємо, що велика відповідальність за поглиблення кризи в законотворчій діяльності лежить на певних силах Верховної Ради, які намагаються збурити політичні процеси. «Центр», зокрема, переконаний, що спроба лівих сил нав'язати свою концепцію Конституції УРСР саме нині, коли завершується робота Конституційної комісії, має далекоглядну мету — зірвати конституційний процес. Цілком очевидно, що довкола комуністичного проекту зібралися сили, які хочуть загальмувати процес утвердження державності. Цілком очевидно і те, що вони намагаються затягнути прийняття Конституції, доки не відбудуться президентські вибори в Росії, на яких сподівається взяти реванш партія Зюганова.

Члени депутатської групи «Центр» також вважають, що однією з причин критичного стану економіки України (відсутність реальної структурної перебудови, перебої у виплаті заробітної плати, криза виробництва) є відсутність взаємодії виконавчої і законодавчої гілок влади як єдиної системи державного управління, істотні недоліки у механізмі формування як парламенту, так і виконавчої структури.

Розглянемо принцип формування структури Верховної Ради лише з точки зору збалансованості її як системи, не торкаючись особистостей. Ліва частина парламенту складається з фракцій комуністичної, соціалістичної та селянської партій. На 1 січня 1996 року, за даними Секретаріату Верховної Ради, їх чисельність становила 142 народних депутати. Права частина парламенту — фракції НРУ і група «Державність»: 57 осіб. До блоку центристів належать 187 депутатів, 25 народних обранців — позафракційні. А Голова Верховної Ради та його заступники, за аналізом результатів їх особистого голосування, належать до лівого крила. Не виявляючи жодних претензій до позицій Голови і його заступників (це мудрі люди і обачливі політичні діячі), помічаємо разюче незбігання їх особистих позицій з позиціями Верховної Ради в цілому. Зрозуміло, що за такої невідповідності поглядів і позицій керівництва до поглядів і позицій депутатського корпусу в цілому Верховна Рада як система приречена на постійні політичні протистояння і ефективний розгляд лише друго-третьорядних питань. Виходом з такого становища може бути тільки приведення структури керівництва у відповідність до структури депутатського корпусу: Голова Верховної Ради — представник центристів, перший заступник — лівого блоку, заступник — правого.

Що стосується структури виконавчої влади, то — попри усвідомлення її недосконалості з боку найвищого керівництва держави — вона взагалі не зазнала будь-якого поліпшення. Основним недоліком виконавчої системи є функціонування чотирьох потужних паралельних шарів управління: Адміністрація Президента, апарат Кабінету міністрів, структура Міністерства економіки (колишній Держплан) і, нарешті, кілька десятків міністерств і відомств. Додамо й те, що робота цих міністерств продовжує здійснюватися за галузевим, а не функціональним принципом. У підпорядкуванні цих чотирьох шарів управління перебувають кілька сотень тисяч чиновників. Зрозуміло, що будь-який, навіть потужний, сигнал — державні програми, закони, укази — приречені на згасання у цій системі виконавчої влади, на нульовий ефект у поліпшенні управління державою.

Таким чином, не зробивши структурної перебудови законодавчої і виконавчої влади, навряд чи можна сподіватися на їхню ефективну роботу в розбудові держави. А саме таку вимогу ставить перед нами час, і ми повинні її реалізувати, не очікуючи подальших негативних змін.

Депутатська група «Центр».

Офіційно

НЕ ТРЕБА ТИСНУТИ НА ПРОКУРАТУРУ

Прес-центр Генеральної прокуратури України розповсюдив заяву, в якій, зокрема, йдеться: останнім часом у газеті «Час/Time» та інших виданнях порушується питання про свободу слова в Україні. А приводом стала звичайна справа, порушена 17 квітня 1995 року за фактом публікації неперевіреної інформації. Чомусь це зводиться в ранг політичної тенденції і на грунті цього робиться висновок, що почався тиск на журналіста Івана Безсмертного.

Спроба «прив'язати» Генерального прокурора України Ворсинова Г.Т. до «розкручування» цієї справи сумнівна. Справа була порушена й розслідувалася тоді, коли він був прокурором Дніпропетровської області і ніяк не міг впливати на її розвиток. І якщо зараз цю справу вилучено з низової прокуратури й передано для розслідування до апарату Генеральної прокуратури, то це говорить тільки про те, що Генеральний прокурор особливо уважно до неї поставився. Але, звичайно, тільки суд може дати справедливу оцінку будь-якого юридичного спору сторін. Так що не варто на випередження здійснювати тиск на органи прокуратури.

Часи, коли досить було одного рядка в пресі, щоб стерти невинну людину на «лагерную пыль», давно минули. І жодна нормальна людина не хоче їх повернення.

Прес-центр Генеральної прокуратури уповноважений заявити, що органи прокуратури високо цінують роль засобів масової інформації в розбудові незалежної, правової держави, завжди були й будуть відкриті для чесного та конструктивного співробітництва в справі становлення влади закону, але при здійсненні своїх конституційних обов'язків не піддадуться жодному тиску.

Хроніка. Події. Факти

● *Вільнюс*

У пошуках нового прем'єра

Президент Литви Альгірдас Бразаускас підписав декрет про внесення на схвалення Сеймом кандидатури Лауринаса-Міндаугаса Станкявічюса на пост нового прем'єра країни. Новий кандидат — член правлячої нині Демократичної партії праці, тимчасово виконує обов'язки глави уряду, а також є міністром зі справ управління реформами та місцевими самоврядуваннями.

● *Каїр*

Присяга: початок чи продовження?

Ясир Арафат приніс присягу як новообраний глава палестинської автономії в секторі Газа та на західному березі ріки Йордан. Урочиста церемонія відбулася в адміністративному центрі сектора — місті Газа, де буде розміщуватися законодавчий орган автономії — Палестинська рада.

● *Тель-Авів*

Врахують інтереси і радянських іммігрантів

Прем'єр-міністр Ізраїлю Шимон Перес офіційно оголосив про намір провести дострокові парламентські вибори. Вірогідно, вони пройдуть в кінці травня. Перенесення виборів пов'язане з прагненням правлячої партії «Авода» закріпити свою позицію в кнесеті. У виборах вперше братиме участь партія, яка представляє інтереси іммігрантів з колишнього СРСР.

● *Токіо*

Велика суперечка про малий острів

До розв'язання за столом переговорів суперечки між Сеулом та Токіо про приналежність острова Такесімо, яка загострилась останніми днями, закликав південнокорейське керівництво генеральний секретар Ліберально-демократичної партії Японії Коїті Като.

Ускладнення виникли після того, як Японія оголосила про намір запровадити навколо своєї території 200- мильну економічну зону. Сеул відреагував болісно, поєднавши японську заяву з можливістю активізації японських претензій на спірний острів. Президент Південної Кореї Кім Єн Сам навіть відмінив свою зустріч із делегацією провідних діячів правлячої в Японії коаліції.

● *Баку*

За втечу — смертна кара

До найвищої міри покарання засуджено колишнього міністра національної безпеки Азербайджану Наріман Імранова та колишнього полковника національної армії Алікрама Гумбатова, відомого в минулому лідера сепаратистської партії на півдні республіки. Такий суворий вирок колегія Верховного суду винесла за зраду батьківщини, яка проявилася в організації втечі у вересні 1994 року зі слідчого ізолятора чотирьох державних злочинців, у тому числі й колишнього міністра оборони Рагіма Казієва, заочно засудженого торік до смертної кари. Вирок оскарженню не підлягає.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

Бізнесмени в зимову сплячку не впадають

КОЛИ вже — весна? — не так запитують, як зітхають, продираючись поміж сніговими кучугурами, кияни. В Індії, звичайно — тепліше, а й там з нетерпінням чекають березня. Саме цього місяця в Делі відкриється великомасштабна виставка українських товарів.

Очевидно, виставку планують зробити справді грандіозною. За місяць до її відкриття Надзвичайний і Повноважний Посол України в Індії Георгій Ходоровський провів прес-конференцію, щоб розповісти індусам, які товари буде представлено. А це — продукція металургійних та машинобудівних велетнів України, підприємств електронної та хімічної промисловості, найновіші технології, що їх застосовують зокрема в авіації та ракетобудуванні. У тому, що під час виставки підприємці укладуть не один десяток вигідних контрактів, пан посол, здається, не сумнівається: нині на обсяг українсько-індійського товарообороту припадає п'ята частина всіх експортно-імпортних операцій між Індією та державами СНД.

Ще одна галузь, співробітничати в якій дуже зацікавлена Індія, — космонавтика. Про наші досягнення в дослідженні космосу розповідати зайве. Але є що запозичити і в індійських науковців. Отож маємо всі підстави розширювати вигідне партнерство.

Наталія ФІЛІПЧУК.

На знімку: в індійському місті Дургапур є металургійний комбінат, споруджувати який допомагали українські будівники. Та й нині на комбінаті працює кількадесят українських фахівців. Отож частим гостем на підприємстві став Надзвичайний та Повноважний Посол України в Індії Георгій Ходоровський.

11 ... А у третини шансів немає: збанкрутують...

ВІДОМО: що кому болить — той про те і гомонить. Тому під час відрядження до Німеччини з багатьох спокусливих тем я обрала приватизацію в тій частині країни, яка до возз'єднання називалася НДР. З одного боку, цікаво тому, що в Україні ця проблема розв'язується зі скрипом. З іншого боку, чимало моїх знайомих із колишньої НДР, які після падіння Берлінської стіни плакали від щастя, нині плачуть вже через іншу причину: дехто залишився без роботи, хтось ризикує її втратити, а діти інших, закінчивши вуз, її взагалі не отримали.

Щоправда, одні з них переконані, що капітал Західної Німеччини зруйнував економіку Східної, де все було не так уже й погано, а інші стверджують, що так і треба було зробити, бо, замкнувшись лише на не дуже високих потребах країн так званого соціалістичного табору, вона рано чи пізно дійшла б краю, за яким — крах.

Але найцікавіше те, що мало не всі проблеми мої співбесідники пов'язували з... роздержавленням, приватизацією колись суспільного майна, що дісталося, за небагатьма винятками, не тим, хто його наживав і набував, а людям «звідти», які не дуже-то й церемонилися з господарями. Особливо ж болючою проблемою стала реституція, тобто повернення підприємств і нерухомості колишнім власникам.

Пам'ятаєте, і в часи застою, крім галасливих лозунгів «Дружба — Фройдшафт: навіки разом», куди ефективніше спрацьовувала народна дипломатія? Тому я маю чимало знайомих із колишньої НДР, які стали трохи схожими на нас і покладали на державу та її піклування про кожного свого громадянина дещо перебільшені надії. Нині деякі з них розгублені і не завжди знають, куди їм зі своїми проблемами податися, особливо ж люди старшого покоління. Бо молоді — спритніші і розбитніші, цілком серйозно стверджують, що після падіння Берлінської стіни перед ними не Бранденбурзькі ворота до Західної Німеччини відчинилися, а ворота у світ.

І все ж, держава, що зробила такий рішучий крок, переорієнтувавши соціалістичний метод господарювання на ринковий, взявши на себе таку величезну відповідальність і за економічне, і за соціальне здоров'я суспільства, — як вона розв'язує ці проблеми?

Отак мало не войовничо настроєна, я прийшла в міністерство економіки ФРН, де й вивалила свої «як» і «чому» на генерального уповноваженого у справах об'єднання в галузі приватизації доктора Клауса-Петера Вільде.

Отож, з приводу мало не найголовнішого питання, чи треба було руйнувати те, що «не так уже й погано працювало», доктор Вільде й сам у цьому спочатку мав деякий сумнів, який розв'язався вже після інвентаризації промисловості. З'ясувалося, що лише менше одного відсотка підприємств спроможні були працювати за ринкових умов. Навіть підприємства, знані в світі — з виробництва мейсенської порцеляни та оптики не витримували конкуренції через застарілі технології.

Так це ж великі підприємства, які мали традиції. А не такі імениті, а збиткові? Що з ними робити? Продати або зліквідувати — так вирішив уряд. Звідки й пішли по світу легенди, що їх продавали за ціною в одну марку, і те, що господарями на них стали не «ці» німці, а «ті». Останнє, здається, трохи роздратувало доктора Вільде, бо він не без моралі зауважив:

—«Опель», «Форд» — німецькі величезні підприємства, а належать американцям. Вони забезпечують тисячі робочих місць, працюють на них німецькі робітники, держава має зиск. І ніхто не робить з того проблему...

Хоч мій співбесідник і погодився: так, скажімо, серед власників 91 тисячі приватизованих магазинів, ресторанів, різноманітних підприємств комунальної служби лише половина громадян колишньої НДР. Але це ринок: у кого були гроші, щоб викупити підприємство, той купив його. І, мабуть, трохи злукавив, бо які там уже збереження були у «соціалістичного» німця... Тож найбільші підприємства дісталися усе ж не їм.

Доктор Вільде назвав таку цифру: в економіку колишньої НДР за останні чотири роки інвестовано понад 211 мільярдів марок. І коли зростання економіки Західної частини Німеччини щороку становить 1-2 відсотки, то Східної — 6-8 відсотків. Але на те, щоб вони зрівнялися, на думку пана Вільде, знадобиться щонайменше 25 років. Життя одного покоління.

А що ж приватизація? Як швидко дала вона очікуваний результат?

— Це, справді, непросте завдання, — розмірковує доктор Вільде. — Бо спочатку з'явилося 400 тисяч безробітних, а вже потім власники, яких значно менше. Але коли з безробітними більш-менш зрозуміло (про систему соціального захисту у ФРН розповідь у наступній публікації. — Авт.), то для того, щоб стати власником, з'ясувалося — недостатньо купити фабрику чи магазин. Треба вміти ними управляти. А вміють не всі. Тому з'явилася ось така сумна статистика: третина з 14 тисяч приватизованих підприємств міцно стоїть на ногах, конкурує на ринку, має прибутки. Ще третина працює, зазнаючи фінансових проблем, але є надія на її виживання. А от ще одна третина — на грані банкрутства, проте й шансів вижити вона не має.

Найефективнішим виявився розрахунок на середніх і дрібних підприємців, які гнучко реагують на зміни в кон'юнктурі ринку. Якщо в колишній НДР їх було 400 тисяч, то нині — понад мільйон. Вже вкотре переконуємося: чим більше людина зацікавлена у власній справі і чим більшу відповідальність за неї відчуває, тим менше вона залежить від держави, тим швидше зростає її добробут, а значить і добробут країни. Ми вже звикли до цього, — додає пан Вільде, — тепер знову з цим зустрілися. Ну, як у підручнику з основ економіки... Справді, роздержавлення власності стало ключем до зростання економіки в цій частині країни.

Я свідомо залишила на самкінець таке чутливе питання, як повернення майна колишнім власникам, а надто ж житлових будинків і квартир.

— Так, питання і чутливе, і болюче. Розв'язання його таким чином — не найкраще політичне рішення. А як було вчинити? Хіба ті, кого колись позбавили майна, винні, що так сталося? А в такій же ситуації опинилися люди, які ним користувалися протягом свого життя. Тому держава регулює ці проблеми у кожному конкретному випадку. Принаймні без даху над головою ніхто не залишається...

Ми вже переконалися, що автоматично перенести досвід з однієї країни в іншу справа безнадійна, проте дещо просто необхідне. Мені здалося, що рішучість і послідовність у німецькій політиці приватизації нам таки знадобилися б.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Київ — Франкфурт-на-Майні — Бонн — Берлін — Київ.

З Європою торгуватимемо як рівні

НАБРАЛА чинності тимчасова угода по торгівлі між Європейським Союзом і Україною. Вона регулюватиме торгові відносини між ЄС і нашою країною доти, доки не завершиться процес ратифікації «великої» угоди, першої з незалежною Україною, про партнерство і співробітництво, підписаної лідерами нашої держави влітку 1994 року.

Про це повідомив радник з питань політики та економіки постійного представництва Європейської комісії в Україні Філіп Корнеліс під час прес-конференції у Міністерстві зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України. Він зазначив, що велику угоду уже ратифіковано Європарламентом і парламентами кількох країн ЄС. Поки що тимчасовий договір дасть можливість 15 країнам Союзу мати кращий вихід на ринок з рядом товарів і, відповідно, зменшити обмеження на український експорт.

Євросоюз нині — головний торговельний партнер України. За перше півріччя 1995 року порівняно з попереднім роком обсяг українського експорту збільшився на 17 відсотків. Це, приміром, в 7 разів більше, ніж експортуємо в США. Торговий оборот між країнами ЄС і Україною торік становив 1,5 мільярда екю або 1,8 мільярда доларів.

Людмила ФІСЮН.

Експрес-інтерв'ю

«Серпастий-молоткастий» змінюється?

Казахстан перший на терені колишнього Радянського Союзу скасував прописку і викинув з документів графу «національність». З проханням прокоментувати цей крок кореспондент «ГУ» Надія БЕДРИЧУК звернулася до консула Посольства Республіки Казахстан в Україні Зої СКОПІНОЇ.

— Цього року в країні документи старого зразка обмінюються на нові. Було вирішено, що Казахстан запозичить досвід західних держав, чиї громадяни користуються паспортом, тільки перебуваючи за рубежем.

Нині казахстанці отримують пластикову картку, що засвідчує особу і дійсна у межах країни, і паспорт, який пред'являтимуть за кордоном, а також в державах СНД.

У нових документах не потрібно вказувати місце постійного проживання, тобто прописку відмінено. Не заповнюється і графа «національність», хоча у старих паспортах вона зберіглася. Для громадян, які хочуть еміґрувати, значно спрощена процедура зміни національності.

Армія

Бідний гусар на тлі імпортного гарнітура...

***З**АХИСНИК вітчизни право на песимізм не має. Він повинен бути бадьорий, патріотичний, здоровий тілом і духом, ситий і задоволений життям. Лише тоді народ може працювати і спати спокійно — його безпеку гарантовано армією. На жаль, нині бойовий дух нашого «оплота миру» підірвано важко вирішуваними соціальними проблемами. З рапорту представникам преси начальника Головного управління виховної роботи Міністерства оборони України генерал-майора Володимира Ситника про морально-психологічне здоров'я українських Збройних сил ясно — захисники батьківщини самі потребують захисту. Соціального.*

Головний «вихователь» нашої армії змалював далеко не життєрадісний портрет своїх підопічних. Психологічна пригніченість, соціальний дискомфорт, невпевненість у завтрашньому дні, суїцидальні спроби, криміналізація... Все це не від доброго життя.

По кілька місяців не одержуючи зарплатні, роками очікуючи своєї черги на житло, борючись з невлаштованим побутом, офіцери все ж із честю виконують свій обов'язок. Проте, Спілка офіцерів України заявила, що за такого ставлення держави і суспільства до соціальних проблем армії, військовослужбовці знімуть із себе відповідальність за безпеку країни.

Однак, бідного гусара може врятувати лише спадщина багатої тітоньки. А армія піднесеться духом за наявності такої цифри в держбюджеті, яка задовольняє її потреби. Лише за січень-лютий Міністерство оборони мало одержати 39,5 трлн. крб. Фактично ж було перераховано лише 7,9 трильйона. Ця сума не дозволяє не лише віддати минулорічні борги, але й розрахуватися щодо зарплатні за 1995 рік. У січні ж армії необхідно було 10,2 трлн. крб.: 8,7 — на грошове утримання, і 1,5 — на зарплатню.

Як повідомили в Головному управлінні фінансів МО України, в середньому щомісяця грошове забезпечення військовиків строкової служби становить 1,65 млн. крб. Вартість продовольчого пайка — 4,5 млн. крб. А речове забезпечення одного солдата стає щороку державі у 34,3 млн. крб. Взагалі, на утримання військовослужбовця строкової служби протягом двох років потрібно 252,6 млн. крб. — ціна не найдорожчого імпортного гарнітура!

«Дуже важливо визначитися — яка армія нам сьогодні потрібна, — вважає заступник начальника Головного управління виховної роботи Лариса Мельник. — З чітко виробленої концепції Збройних сил і випливатиме оптимізація витрат на їх утримання».

А поки військові, затамувавши подих і затягнувши тугіше паски, очікують, скільки їм випишуть державні казначеї, західні добродії допомагають нашим армійцям хто чим може. Так, інвестиційну програму «ТАСІС» із соціальної адаптації військовослужбовців профінансовано ЄС у розмірі 7,4 млн. ЕКЮ на два роки. На ці ж шляхетні цілі фонд Сороса виділив на 1996 рік 2 млн. доларів.

Та все ж треба сподіватися не на доброго дядечка Сема, а на власні сили. І їх обов'язково відновить наша армія (і матеріальні, і моральні), як тільки український соціум і можновладці повернуться обличчям до своїх захисників.

Ольга ВАУЛІНА.

Скорбота

А СИНА — НЕМА...

***У**КАЗОМ Президента України старший сержант Полтава Олександр Адамович за особисту мужність і героїзм, виявлені під час виконання військового обов'язку в колишній Югославії, нагороджений відзнакою Президента України — Зіркою «За мужність» (посмертно).*

У приміщенні Волинської облдержадміністрації командувач військовиками Прикарпатського військового округу генерал-полковник Петро Шуляк від імені Президента України вручив нагороду матері Олександра Полтави — Оксані Павлівні.

Із розповіді старшого лейтенанта Володимира Боліщука, який служив разом із Олександром Полтавом, стало відомо, що український миротворець загинув під час знешкодження мін на території водонасосної станції та водоканалу в районі міста Гліна. Стрибаюча міна-пастка обірвала життя 23-річного юнака, українського хлопця з села Прилісне Волинської області.

Багато добрих слів було сказано про Олександра. Букети живих квітів дарували Оксані Павлівні... Але чи замінять нагороди, хай навіть найвищі, матері сина?

Богдан БЕРЕКЕТА.

Митниця

За новий статус

Нещодавно на колегії Держкоммитниці України обговорювали можливість надання митному комітетові статусу правоохоронного органу з правом ведення оперативно-пошукової діяльності.

В.о. начальника управління у боротьбі з контрабандою і порушенням митних правил Володимир Руцьков повідомив, що дві третини карних справ, порушених за фактами контрабанди, пов'язано з незаконним обігом валюти та товарів народного споживання на великі суми. В.Руцьков висловив думку, що такі дрібні справи відривають митників від важливіших завдань.

Право

«АВС» — абетка юридичних послуг

Відомо, що все починається з абетки. Перш ніж навчитися читати, треба вивчити літери. Це стосується й бізнесу: починаючи свою справу, необхідно чітко усвідомити всі правові аспекти, пов'язані з підприємницькою діяльністю.

Із просуванням української економіки до ринкової формації виникла необхідність у правовому забезпеченні приватного підприємництва. У цивілізованому світі юристи й економісти працюють у тандемі. У нашій країні такі відношення тільки починають формуватися: закладається базис приватного сектора, котрий потребує правової надбудови у вигляді ринка юридичних послуг.

На думку міністра юстиції України Сергія Головатого, приватний правовий сервіс — нормальне та своєчасне явище для вітчизняної юриспруденції.

Другий рік на цьому ринку у важких умовах економіки, що реформується, працює юридична компанія «АВС-94». Неспростовна істина — скупий платить двічі, і тому директорат компанії наполегливо рекомендує діловим, серйозним людям не ігнорувати Закон, бо це, як відомо, не звільняє від відповідальності. Генеральний директор «АВС» Олександр Лозицький вважає, що правову абетку має знати кожний бізнесмен, якщо він себе поважає. Висококваліфіковані юристи і економісти компанії надають консультації з усіх галузей права, роз'яснюють питання щодо зовнішньоекономічної діяльності, банківської справи, ліцензування підприємницької діяльності, захищають інтереси клієнта в арбітражних судах України.

Також «АВС» забезпечує підприємницькі структури та спеціалістів, які займаються фінансово-господарською діяльністю, власним інформаційно-пошуковим продуктом «Юрист», що містить нормативні акти з усіх галузей права. Отже, юристом можеш ти не бути, але закони маєш знати!

Ольга ВІТЕР.

На фото: юристи Олександр Лозицький і Павло Чеберяк.

Актуальне інтерв'ю

Дмитро МОНОХІДІ: «П'ята влада не наймогутніша»

***Н**ЕДАВНО відбулося розширене засідання колегії Генеральної прокуратури України, на якому було підбито підсумки діяльності органів прокуратури держави у минулому році. Серед учасників цього засідання був і прокурор міста Одеси Дмитро МОНОХІДІ. Сьогодні він — наш співрозмовник.*

— Дмитре Іллічу, кілька слів про роботу очолюваного вами підрозділу.

— Торік наша робота проходила в умовах складної оперативної обстановки. По місту зареєстровано 17091 злочин, із них тяжких — 7404. Ці цифри свідчать про дещо більшу кількість вчинених протиправних дій, але й розкрито їх на 16% більше, ніж 1994 року. Побільшало насильницьких злочинів проти особи із застосуванням вогнепальної зброї та вибухових речовин. Прикро, але більше стало навмисних убивств, згвалтувань, пограбувань. Вважай, іде повальний наступ злочинців. Вони добре організовані й оснащені технічно. А наші найкращі кадри йдуть у комерційні структури, бо ми не можемо забезпечити їх матеріально.

— Відомо, що ви вели декілька справ, які викликали значний резонанс і за межами міста.

— Так. Загалом вони стосуються посягань на економічний устрій держави. Нині, приміром, ми розслідуємо кримінальну справу щодо довірчого товариства концерну «Елайс», яке зібрало гроші зі 120 тисяч громадян, а серед них інваліди війни, пенсіонери. Два директори цього концерну перебувають під вартою, і ми сподіваємося хоча б частково повернути людям їхні заощадження. Минулого року за нашими позовами державі повернуто більш як 200 млрд. крб., понад 300 тис. доларів США, а добровільно відшкодовано 11 млрд. карбованців.

— Нині багато говорять про місце і роль прокуратури в житті суспільства. Яка ваша думка з цього приводу?

— Колись Петро Перший не випадково ввів посаду прокурора і назвав її «око государеве». Бо цей орган завжди посідав особливе місце в суспільстві. Я вважаю, що має бути єдина структура, яка здійснює нагляд за виконанням законів усіма без винятку установами, закладами і організаціями. А багатьом це не подобається. І якщо нині принизити роль прокуратури і перетворити її на якийсь там департамент при якомусь міністерстві, то можете собі уявити, що робитиметься в державі.

— Здогадуюся, що ваша позиція багатьом не подобається.

— Прокуратуру не люблять ті, кому вона заважає, хто боїться. Це ще раз доводить, що вона необхідна, бо громадяни країни нам вірять. Для багатьох із них ми остання надія і захист.

— А особисто вас, прокурора, багато хто не любить?

— Прокурора не можуть любити — у нього робота така. Але одні своє ставлення тримають у душі, а другі з'ясовують стосунки. Так, коли я викрив працівників міліції, які сприяли незаконному звільненню з-під варти небезпечних злочинців, на мене було вчинено напад. Коли я перебував у лікарні, на мене вдруге було вчинено замах у присутності моєї доньки.

З цього приводу порушено кримінальні справи, але ніхто їх не розслідує (ніби на прокурора міста замахи вчиняють щоденно!). Таке враження, що викриття нападників комусь не потрібне.

Олександр СТЕШЕНКО.

Вітчизняний стиль

БОСОНОГА РЕФОРМА,

бо їй муляє українське взуття

(Початок на 1-й стор.).

І дуже дешево, якщо іноземців не лякають величезні транспортні витрати. «Рабство» це чи щось інше, принизливе, образливе. Болісно реагувати чи навпаки, втішатися — не про це зараз мова. Доки в рідній державі гідно не цінуватимуть і не оплачуватимуть працю своїх людей, ситуації не змінити, а тим паче не заборонити і ось таким чином «виживати». З другого боку, коли чуєш, що наш одяг нікудишній, що годиться він лише на опудала, треба нарешті втямити, що люди працюють так, як їм платять.

Читали, може, про переполох в американській пресі? Там ударили на сполох, що власні швейники втрачають ринок збуту, бо тільки протягом останнього року в США продано майже півтора мільйона завезених вовняних жіночих пальт. Газетярі, може, і промовчали б, та розвідали, що вони хоч і з бирками відомих європейських фірм, та насправді виготовлені в... Україні. Нам залишається лише навздогін уточнити: виготовлених дніпропетровцями з «Мрії».

Уміємо, отже, шити не гірше від будь-кого, коли тканини вишукані, моделі привабливі і платять за роботу бодай на деять доларів більше. Але хіба про таку здемпінговану славу вітчизняних золотих рук і на «Мрії» мріяли, і ми всі разом, започатковуючи свої економічні перетворення? Хіба не свідчить це, що замість перетворень виходять спотворення?

Бо ж якщо поцікавитися справами «Мрії» стосовно продукції, призначеної для внутрішнього ринку, то тут вони нічим не кращі, ніж на інших підприємствах нашої легкої промисловості. Вони затоварені на десятки мільярдів карбованців, а тим часом на базарах міста, області й держави — завали ганчір'я, вигребленого з авгієвих стаєнь Туреччини, Польщі, Об'єднаних Еміратів... А щоб з'ясувати, чому так виходить, ми завітали до акціонерного товариства «Оріль» — колишнього взуттєвого об'єднання. З тих міркувань, що це підприємство «стоптувати своє взуття» почало іншим шляхом — як на нас, єдино правильним і таким, на якому слід чекати на хвалу та підтримку. Переобладнавши виробництво — від елементарного перегрупування підрозділів до впорядкування на нових засадах технологічних процесів, переглянувши і ставлення до своєї продукції — від звичайних вимог на робочих місцях до принципово сучасних інженерно-організаційних рішень, нарешті налагоджуючи й контакти з чеськими та італійськими фірмами — але з метою мати пристойні потужності, виключно у власних інтересах, «Оріль» поставила перед собою завдання випускати конкурентоспроможні вироби для внутрішнього ринку. Як з-

Чому сьогодні нелегко живеться нашій легкій промисловості, а держава ставиться до неї легковажно

властиво українським гумором каже генеральний директор підприємства Валерій Грицан, то була нелегка технічна й психологічна переорієнтація на виготовлення взуття «не на душу населення, як раніше, а на ноги».

І орільцям вдалося домогтися неабияких зрушень. Уже торік їхнє не лише особливо модне, а й «пересічне» взуття вирізнялося досить «несподіваною» якістю. Це ж бо щира правда, що вироби «Орілі» з натуральної шкіри приємно подивували покупців: на них виник попит не менший, ніж на зарубіжні. Сьогодні орільське взуття ще краще: хай справжньому імпортному, яке за «нафтодолари» завозив колишній Союз, ще поступається, однак те, що зараз заполонило наш ринок, йому справді в підметки не годиться. І населення, здається, почало прозрівати та розуміти, що доморощеним комерсантам явно нав'язують непотріб, халтуру.

А головне, говорить Грицан, який водночас очолює і обласну асоціацію керівників підприємств легкої промисловості, що склалися передумови, які спонукають нас доганяти світові рівні, «стрибати» вище за інших і за самих себе. Утім, трохи інакше: сказав, що складалися — тобто в минулому часі, бо зараз ці шанси втрачаються. Зараз і «Оріль» у скруті, її продукція незалежно від підприємства дорожчає, і серед зубожілого населення меншає покупців. А як далі працювати, коли катма оборотних коштів? Досить потужне й посучасному оснащене підприємство, по суті, приречене. Уже ж не синицю прагнули, а орла в небі, та перспектива зблиснула і пропала, так наче нею поманили, а потім вихопили з рук.

І тут ми дізналися те, про що мало хто, мабуть, знає. Загалом легка промисловість України потенційно чи не найсильніша на континенті. Європа шиє одяг і виготовляє взуття у невеликих майстернях, якщо й оснащених добротним устаткуванням, то обмежено. І шиє та виготовляє переважно в підвалах або пристосованих приміщеннях — майже не знайти там підприємств, рівних та тотожних нашим великим швейним, трикотажним і взуттєвим. Відтак потенційно вся ця наша галузь спроможна «диктувати моду» в Європі. Це ж не чорна металургія, яку розумніше закрити і добряче почистити, вишукавши чималі кошти на модернізацію; тут переважно треба просто інакше працювати, справді шити не на душу, а на ноги, і все.

І то великий обман, коли кивають на нібито неминучі труднощі «перехідного періоду». Економічні реформи мали стати для нас випробуванням, це поза сумнівом, одначе випробуванням на власну спроможність, а зовсім не винищенням, як відбувається у дійсності. Адже нині нашу легку промисловість явно силоміць позбавляють шансів, бо просто-таки роздягають і роззувають, а не ставлять на ноги.

— Спроби «Орілі» по-новому працювати на вітчизняний ринок не увінчуються успіхом тільки тому, — заявляє В. Грицан, — що Україну окупували іноземні загарбники (шкіри та іншої сировини). Що вони тут знайшли ласих за безцінь продавати геть усе поспіль — тож і вивозять до себе, залишаючи нас ні з чим.

Світова ціна шкірсировини — 1 долар 20 центів за кілограм. А в Україні іноземці, за інформацією Грицана, скуповують по ціні 5 доларів за 20 кілограмів. Це офіційно, бо ж ні для кого не таїна, що різниця частково компенсується готівкою. Є підстави підозрювати, що в міждержавному економічному співробітництві у такому вигляді його учасники з нашого боку більше відстоюють власні, шкурні, інтереси, ніж державні.

Бо що пропонують нам — тобто, що завозимо? Загалом безконтрольно, часто нелегально завозимо навіть не другосортне, а десятисортне взуття, за яке, одначе, — уже з народу — деруть три шкури. Легка промисловість у тому ж становищі, що й аграрна: український селянин голий і босий, а його примушують їсти заморські ковбаси, пити чортзна-що, тільки не натуральні соки, давитися бананами, хоч рідна земля може родити багато смачніші й поживніші плоди. А тепер нас силують ще й носити взуття, яке там ніхто не носить. А свого шити і не смій. Колись казали, що немає людини — немає проблеми. Тепер когось задовольняє, що хоч немає власної продукції, так зате ж немає і реформ! Генеральний директор «Орілі», принаймні, прогнозує однозначно:

— Якщо змиримося з таким варіантом економічних «перетворень» і якомога швидше не поміняємо його, то вже наступного року легка промисловість, особливо шкіряна і взуттєва, загинуть. Спочатку, правда, найкращі підприємства, а далі і чимало інших, яким розумний завжди дасть раду, скуплять іноземні фірми, як нині вони скуповують нашу шкіру...

В цьому невеселому прогнозі Валерія Грицана виокремимо світлий промінець. Якщо скуплять, то, отже, наші підприємства справді не такі вже й безнадійні, як їх малюють. Сьогодні ж, на думку Валерія Володимировича, Україна просто зобов'язана запровадити мито на експортовану шкірсировину, причому, принаймні, в розмірі її вартості, і водночас рішучими, суто економічними санкціями відторгнути імпорт пересічної продукції. Хай це будуть надзвичайні заходи тимчасового характеру.

Далі Грицан повідомляє, що його колеги-директори, а також провідні спеціалісти галузі розробили програму порятунку української легкої промисловості. От тільки, не маючи нині навіть власного міністерства, тикаються з нею туди й сюди, та все марно. Складається враження, що для декого легкої промисловості в Україні вже й не існує. А доконечно потрібно не чекати, доки іноземці переберуть на себе наші підприємства, а самим провести їх атестацію-експертизу, аби визначити, які «заякорити». І далі відмовитися від легковажного ставлення до легкої промисловості, помінявши місцями критерії, за якими ще недавно в нас поділяли народне господарство на групи А і Б, треба не дотувати швейників чи взуттьовиків, а справді економічними важелями — від фінансово-кредитної підтримки до податкової політики — спонукати їх виходити на новий рівень господарювання.

Зрозуміло, що програму, про яку веде мову Валерій Грицан, ліпше залишити на розсуд фахівців. Зупинятися на ній чи шукати інші рішення — то їхня справа. Але для нас цілком ясно, що програма потрібна, як повітря, і поза всяким сумнівом, що українська легка промисловість має неабиякий потенціал. Приклад «Орілі» тут показовий: це акціонерне товариство ще до кінця минулого року не скорочувало кількість працівників, а набирало людей і працювало прибутково, розгортаючи фірмову торгівлю добротним взуттям у різних регіонах України...

Тож треба цілком погодитися з Валерієм Грицаном, що економічна реформа має здійснюватися не для того, щоб держава знімала з себе відповідальність за долю вітчизняних товаровиробників, підприємств і цілих галузей, як зараз, а навпаки — щоб забезпечувала умови своєму населенню працювати поновому. Якщо для нас головне, щоб наші люди ставали справді господарями-виробниками, то за відсутності держави-господаря й держави-виробника цього ніколи не станеться.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Контракти

Перебої — не аргумент

Хоч як не підштовхували перебої з енергопостачанням, але керівники Каховського заводу електрозварювального устаткування все-таки не відправили людей у позапланові відпустки. Знайшли інший вихід — перейшли на нічний режим роботи. Нині напружений ритм виробництва диктує вигідний контракт із Китаєм на 150 машин для контактно-точкового зварювання.

Крім того, у співпраці з науковцями каховці модернізують складні зварювальні машини найрізноманітнішого призначення, вдосконалюють апарат, яким свого часу зварювали рейки у нью-йоркському метрополітені. Рейкозварювальний агрегат невдовзі надійде до Гонконгу.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсонська область.

Новинка

ВСІМ ВЕРСТАТАМ ВЕРСТАТ

На міжнародній виставці, що відбулася в Мінську, деревообробні верстати відкритого АТ «Корсунь- Шевченківський верстатобудівний завод» визнано найкращими у країнах співдружності. Крім цієї перемоги, корсунці виграли конкурс серед шести підприємств галузевого міністерства й відзначені престижною міжнародною премією «Факел Бірмінгема», котра присуджується за успіхи в умовах соціально-економічної кризи і ринку, що народжується. Нині конкурентоспроможна продукція підприємства має особливий попит як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

ДАРМА, ЩО ІНДУСТРІАЛЬНА

Індустріальна Луганщина ніколи сама не забезпечувала своє населення продуктами харчування. Керівництво Луганської облдержадміністрації поставило за мету: область повинна годувати себе сама.

Тож одними з перших в Україні тут завершили роботу з формування регіонального контракту на сільськогосподарську продукцію на 1996 рік. Підприємства Луганська, Стаханова, Северодонецька, Лисичанська, Алчевська компенсують свою заборгованість за платежами в обласний бюджет за минулий рік поставками селам бензину, дизпалива, аміачної селітри, запасних частин до тракторів, труб тощо у формі товарного кредиту.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Информация о выпуске акций второй эмиссии

ОТКРЫТОГО АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «СОФИЯ»

1. Характеристика эмитента

1.1. Фирменное наименование открытого акционерного общества:

Акционерное общество «София» (АО «София») код ЗКПО 04594605.

1.2. Местонахождение: 255020 г. Бровары Киевской обл., бул. Независимости, 16.

1.3. АО «София» создано 17.08.1993 г. Свидетельство о государственной регистрации № 657 от 17.08. 1993 г. Государственный регистрационный № 406-657-АТ.

1.4. Уставный фонд, сформулированный первой эмиссией, составляет 33958890000 (тридцать три миллиарда девятьсот пятьдесят восемь миллионов восемьсот девяносто тысяч) карбованцев.

1.5. Цель и предмет деятельности АО: осуществление производственно-хозяйственной и коммерческой деятельности с целью получения прибыли и удовлетворения на этой основе экономических и социальных потребностей акционеров.

Предмет деятельности: производство и реализация товаров народного потребления, продукции производственно-технического назначения, оказание услуг организациям, населению, посредническая деятельность и торговые услуги, агропромышленная деятельность, а также осуществление других видов деятельности, представляющих экономическую целесообразность и не противоречащих действующему законодательству.

1.6. Баланс предприятия, в млн. крб.

	на 1.01.1995 г.	на 1.10.1995 г.
АКТИВ		
Раздел 1. Основные средства и другие активы	152631	240935
Раздел 2. Запасы и затраты	693	641
Раздел 3. Денежные средства, расчеты и др. активы	3881	21703
Баланс	157205	263279
ПАССИВ		
Раздел 1. Источники собственных и приравненных к ним средств	155752	247448
Раздел 2. Долгосрочные пассивы	—	—
Раздел 3. Расчеты и другие пассивы	1453	15831
Баланс	157205	263279

1.7. Численность работающих — 147 человек.

1.8. Должностные лица АО:

Председатель правления Хаменушко Владимир Федотович, образование высшее, производственный стаж 36 лет.

Заместитель председателя правления Чаюн Владимир Григорьевич, образование высшее, производственный стаж 13 лет.

. Главный бухгалтер Обрывкина Любовь Ивановна, образование высшее, производственный стаж 22 года.

2. Данные об эмиссии ценных бумаг:

2.1. Акции первой эмиссии выпущены в процессе приватизации предприятия арендное Броварское производственно-торговое трикотажное объединение. В собственности физических и юридических лиц размещено 970254 акции. Выпуск зарегистрирован Министерством финансов Украины, регистрационный № 209/1/94 от 25 мая 1994 г. на момент второй эмиссии акции первой эмиссии оплачены полностью (акт передачи № 5 от 31.10.1995 г.).

2.2. Решение о втором выпуске акций принято на заседании правления АО «София» протокол № 4 от 6 декабря 1995 г. на сумму 11319630000 (одиннадцать миллиардов триста девятнадцать миллионов шестьсот тридцать тысяч) крб. Количество выпускаемых акций 323418 штук.

2.3. Цель выпуска акций второй эмиссии — привлечение инвестиций для формирования уставного фонда АО.

2.4. Номинальная стоимость акции 35000 (тридцать пять тысяч) карбованцев.

2.5. Категория выпускаемых акций: простые именные, — серия Г, номера 000001—323418. Акции выпускаются в безналичной форме.

2.6. После проведения подписки и регистрации выпуска ценных бумаг акционеру выдается сертификат акций на право владения акциями.

2.7. Подписка на акции проводится с 26.02.1996 г. по 26.03.1996 г. по адресу: 255020, г. Бровары Киевской обл. бул. Независимости, 16.

На этапе подписки оплачивается 30% стоимости приобретаемых акций.

2.8. При отказе от выпуска общество гарантирует возврат денежных средств в течение 30 календарных дней с момента принятия соответствующего решения.

2.9. В случае превышения уровня подписки общим собранием АО будет принято решение об утверждении или отклонении дальнейшей подписки. В случае недостижения уровня подписки общим собранием АО будет утвержден фактический объем эмиссии.

2.10. Преимущественное право приобретения акций второй эмиссии по номинальной стоимости имеют акционеры. Для лиц, не являющихся акционерами, акции второй эмиссии будут продаваться по курсовой стоимости.

2.11. Выплата дивидендов проводится в соответствии с действующим в Украине законодательством и устава АО в размерах, которые утверждаются общим собранием акционеров по результатам работы за год.

2.12. Факторы риска, которые необходимо учесть при покупке акций АО «София»: политическая и экономическая нестабильность; изменение действующего законодательства в части налогообложения.

29 марта 1996 г. в 12.00 по адресу:
270070, г.Одесса, ул. 25-ой Чапаевской дивизии, 15А
состоится

ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО "ОДЕССА-АВТО"

Повестка дня:

1. Отчет правления и основные направления деятельности общества на 1996 год.
2. Отчет ревизионной комиссии о результатах финансово-хозяйственной деятельности в 1995 году.
3. Об изменениях в уставе ОАО "Одесса-Авто".
4. Доизбрание членов правления и ревизионной комиссии.
5. Разное.

Регистрация акционеров производится с 9.30 до 12.00

Президент ОАО "Одесса-Авто" П.И. Сорока

У номер

● *Київ*

Наш номер — 966

Підписанням відповідної угоди завершилася тривала й копітка робота із приєднання України до Міжнародної системи стандартної нумерації книги — ІСБН, повідомила Укрінформу пресслужба Мінпресінформу. З боку Міжнародного агентства ІСБН у Берліні її підписав директор М.Валравенс, а від України — Михайло Онуфрійчук, міністр у справах преси та інформації. Саме це міністерство відповідно до Державної програми розвитку національного книговидання і преси на період до 2000 року ініціювало створення Національного агентства ІСБН в Україні — одного із 135, які вже діють у 213 країнах світу. І якщо досі українським книжкам надавали старий міжнародний «паспорт» колишнього СРСР — з цифрою «5», то тепер маємо власний — «966». Отже, зроблено ще один крок до утвердження нашої держави у світовому інформаційному просторі.

● *Полтава*

До послуг населення

Майже 450 найменувань продуктів харчування Полтавської асоціації з випуску продовольчих товарів «Надія» користуються широким попитом серед населення не тільки обласного центру, а й за його межами. Це — різноманітні крупи, борошняні та хлібопекарські вироби, майонез, оцет, різноманітні цукерки.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

● *Ялта*

Кому не на руку стабільність?

У ялтинському санаторії «Місхор» відбулася конференція, у якій взяли участь деякі парламентарії Росії, України і Криму. Учасники конференції назвали її Ялтинською і заснували нову громадську організацію — «Міжпарламентську асоціацію інтеграційних сил СНГ». У прийнятій заяві, зокрема, говориться, що «глобальна криза, яка гримнула на всьому обширі колись єдиної країни, змушує почати всезагальний оздоровчий процес — інтеграційний». Учасники конференції переконані у тому, що «еволюційним процесам немає альтернативи» і «залишили можливість вступу до асоціації всіх, хто поділяє ідеї інтеграції східнослов'янських народів і їх історичних союзників».

● *Кременчук*

Вибух

О пів на шосту ранку минулої неділі на товаросировинній базі Кременчуцького нафтопереробного заводу пролунав вибух, а потім спалахнув бензол у резервуарі місткістю 1 тисяча тонн. Пожежний загін заводу за допомогою частин воєнізованої пожежної охорони міста майже 8 годин вів боротьбу з вогнем, який загрожував перекинутися на інші резервуари.

На жаль, не обійшлося без жертв. Загинула працівниця заводської лабораторії, молода жінка, мати 4-річної дитини.

Пожежу ліквідовано. За попередніми даними, згоріло близько 100 тонн бензолу.

Фермерство

З «Надією» сподіваюсь...

***ПОДРУЖЖЯ** Василина та Микола Розгони з села Мощурів Тальнівського району на Черкащині фермерує чотири роки. Всього п'ятеро їхніх односельців брали землю, щоб хазяйнувати самостійно, але троє, спробувавши солоного фермерського життя, відмовилися.*

— Що допомагає вам, Миколо Миколайовичу, триматися? — з такого запитання розпочалася наша розмова з головою селянського господарства «Надія» Миколою РОЗГОНОМ.

— Впертість. Впряглися з дружиною у ярмо і тягнемо, не розгинаючись. А ще — підсобляють нам наші діти: син і донька. Хоч і школярі ще, але поміч велика. Взимку доглядають 12 голів худоби, влітку — полють буряки.

— Скільки землі у вашому господарстві?

— П'ятдесят гектарів. Це малувато, аби хазяйнувати з путтям і прибутками. На жаль, грунт нам виділили на горбках і косогорах, гіршого вже годі було пукати. Тепер попереджають: сіятимете просапні — штрафуватимемо! А ми ж про землю піклуємося, не так, як у деяких колгоспах, занехаяли її — страшно глянути...

— І як вродили торік буряки «на горбках»?

— Зібрали більш як по 300 центнерів з гектара. Уклали з Тальнівським цукрозаводом угоду на переробку нашої сировини, за якою 30 відсотків залишалося переробнику як оплата. Тепер маємо клопіт. З Тального недавно повідомили, що цукровари хочуть не лише 30 відсотків сировини, а й 30 — цукру. В угоді такого не передбачено і мені незрозуміло, чому її порушила одна зі сторін.

— Отже, через непомірні податки, різні утиски поменшало бажаючих займатися фермерством?

— Відповім так: той, хто сподівався заробити на землі легкі гроші, вже відсіявся. Немає таких і серед тих, хто збирається господарювати нині самостійно. Ось, наприклад, мій племінник Микола, роботящий хлопець, вирішив узяти землю. Йому довго морочили голову — і техніки, мовляв, у тебе немає, і досвіду малувато. Ми з дружиною звернулися у сільську і районну Ради, де розглядали заяву Миколи, і запевнили — в усьому допомагатимемо своєму родичеві — і тракторами, і реманентом, тільки дайте йому землю. Я особливо був зацікавлений у цьому. Ми тоді скооперувалися б і разом працювали. Бо сам я можу витримати у гарячу пору на тракторі лише чотири доби — без сну і відпочинку... А у посівну цього замало... На жаль, коли розглядали на сесії сільської Ради його заяву, прийшов весь керівний цвіт колгоспу — найзапекліші поборники колгоспного ладу (ніби Микола на нього замахувався!) без угаву кричали: розхапають землю, а що нам і нашим дітям залишиться? Після лементу і докорів проголосували виділити йому замість 50 10 гектарів. На, мовляв, та вдовольнись...

— Миколо Миколайовичу, як ви думаєте, ще довго буде таке непримиренне ставлення до фермерів?

— Не можна сказати, що всі недоброзичливо ставляться до нас. Багато людей поважають тяжку фермерську працю, навіть співчувають. Шкода, звичайно, але є й такі, котрі ледарюють, поглядають, аби десь украсти, проте злобують, заздрять хазяям.

— Однак, попри всі негаразди і косі погляди, ваша «Надія» живе і міцніє...

— Так. Без надії не можна жити...

Розмову вела Лідія ТИТАРЕНКО.

Гурманові на замітку

Страус — наш птах. Навіть їжакові зрозуміло

Чи можна в одному і тому самому місці побачити одночасно австралійського страуса і пухнастого звірка з родини гризунів — шиншилу?

Запитання, як на перший погляд, недоречне: адже ці дивовижні живності мешкають в різних частинах світу.

Однак не поспішайте з відповіддю. Спробуйте, при нагоді, побувати в костянтинівському НВО «Лентакс», що в Донецькій області. Там вам покажуть і шиншилу, і страусів, яких з успіхом розводять. Попит на них доволі високий.

В об'єднанні цих птахів вирощують з 1992 року. Тут вважають цю справу перспективною і тому намітили певну програму на найближче майбутнє. Тим більше, що витрати цілком себе виправдують, — повідомляє Укрінформ.

На знімку Гліба ГАРАНИЧА: звірозвівець Володимир Таратика зі своїми вихованцями.

Торги

НЕ «ЙДЕ» ЗЕМЛЯ З-ПІД МОЛОТКА

Другий земельний аукціон у Полтаві тільки підтвердив думку про те, що не виросли ще в місті фінансові магнати, які не боялися б вкласти кошти у наше найбільше багатство — землю.

А відтак, дві ділянки, які планували продати під будівництво житла і одну — під офіс, за відсутністю покупців взагалі знято з торгів. З молотка пішло два «шматки» землі загальною площею 3.600 квадратних метрів з правом оренди на 20 та 5 років під автозаправні станції.

Міський бюджет поповнився на 14 млрд. крб., що за нинішньої фінансової скрути досить відчутно для казни. Хоча загальну проблему це не вирішує. Невизначеним залишається і майбутнє подібних аукціонів. Позиція офіційної влади незмінна: і надалі продаж землі буде здійснюватися виключно шляхом земельних аукціонів. Втім, є й інші пропозиції, зокрема запровадження інвестиційних конкурсів, — коли покупець за низької стартової ціни зобов'язується поставити на ноги виробництво. Це — перевірений західний шлях. Можливо, тоді землю у нас купуватимуть не лише під автозаправки.

Григорій ГРИНЬ.

Спорт

Почали з млинця глевкого

Про регулярні зустрічі між футбольними клубами Києва та Москви було домовлено ще минулого року на найвищому рівні. Перший поєдинок за обопільною згодою вирішили зіграти в московському ЛФК ЦСКА. Отже, позавчора, морозяного дня, літак із Києва приземлився на військовому аеродромі в Чкаловському.

Українських футболістів у Москві чекали з інтересом. Численних глядачів, які зібралися на трибунах комплексу, цікавило: що ж це за київський армійський колектив, який у дебютному сезоні вийшов до групи лідерів чемпіонату України?

ЦСКА (Росія, Москва) — «ЦСКА-Борисфен» (Україна). 2:0 (1:0). 1:0 Ульянов, 34, 2:0 Корсаков, 67.

На 78-й хвилині киянин Дірявка не реалізував пенальті

ЦСКА: Тяпушкін, Машкарін (А.Федоров, 74), Хохлов, Первушин, Іванов, Ульянов (Мамчур, 56), Семак (Шутов), Корсаков (Радимов, 69), Минько, Матвєєв (Лебідь,46), Герасимов.

«ЦСКА-Борисфен»: Рева, Свистунов, С.Федоров, Левченко, Анненков (Уляницький, 69), Дірявка, Пестряков (Гусин, 68), Пушкуца (Цихмейструк, 61), Закотюк, Бабич, Мацигура.

Суддя Георгій Жаффяров (Росія).

За тиждень у цьому ж залі тріумфували динамівці Києва, які виграли міжнародний турнір на Кубок співдружності. А от їхні земляки вперше в своїй історії ступили ногою на зелений синтетичний килим. І він для них після португальських тренувань просто неба виявився занадто твердим і незручним.

Майже весь перший тайм кияни звикали, приноровлювалися до незвичних умов. Тому ініціативою, зрозуміло, володіли москвичі, які, мов хвацькі картярі, грали на знайомому зеленому килимі та ще й міченими картами (жартую). Вони й відкрили рахунок після стрімкої, широкої атаки. Хоча одного разу чудову нагоду забити мали й гості, коли Віталій Пушкуца продерся крізь «цесківські флеші» і сильно пробив у «дев'ятку». Але відмінно зіграв наш земляк, воротар-дебютант ЦСКА Дмитро Тяпушкін.

У другому таймі суперечка розгорілася з новою силою. Кияни, як кажуть, добрали смаку, посміливішали, почали діяти вдумливіше, комбінаційно. І досить часто турбували Тяпушкіна. Двічі міг забити Костянтин Бабич (одного разу не влучив у порожні ворота). Потім пенальті, призначений за те, що збили Олександра Свистунова, не реалізував Дірявка. Сергій, який чудово відпрацював у захисті, дуже хотів забити, але влучив у перекладину.

Утім, рахунок на той час уже був 2:0 на користь москвичів, котрі часу даремно не гаяли. Вони скористалися миттєвою розгубленістю київських захисників і необачністю воротаря Віталія Реви, який, мені здається, трохи нервував у незнайомих ігрових умовах.

— Ми вже чули про київських армійців, — сказав українським журналістам, які супроводжували свою команду, головний тренер ЦСКА і один із наставників збірної Росії Олександр Тарханов. — І от тепер переконалися, що це дуже сильна команда. Добре розуміємо, як важко вперше грати на синтетиці. Тому я все ж відзначив би досить високий рівень організації оборони «ЦСКА-Борисфена». У російському чемпіонаті подібний демонструє лише кілька колективів. Тепер обов'язково зустрінемося влітку в Києві, який я дуже люблю. Але Одесу трішки більше (Тарханов кілька сезонів грав в одеському СКА, тренував цю команду).

Тепер кияни у п'ятницю стартуватимуть у міжнародному турнірі в Ужгороді. А московський ЦСКА домовився цього ж дня в Ізраїлі зіграти товариський матч з київським «Динамо».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Москва—Київ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заступник головного редактора А. ГОРЛОВ.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

◆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◆ Рукописів не повертаємо.
◆ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

◆ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 372855.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311029.